

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2106

Vragen van het lid **Fokke** (PvdA) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *gemeenten zonder rekenkamer(functie)* (ingezonden 4 april 2013).

Antwoord van minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 1 mei 2013).

Vraag 1

Kent u het bericht «Burgemeester moet slaaprekenkamer wakker schudden»¹, en herinnert u zich eerdere vragen over dit onderwerp?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u de Kamer informeren over de uitkomsten van het onderzoek van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRK) en dat onderzoek van uw reactie voorzien?

Antwoord 2

Als bijlage bij deze beantwoording zend ik u het onderzoek van de NVRK alsmede de bestuurlijke reactie van de NVRK. Ik beschouw het onderzoek als een waardevolle bijdrage aan de discussie over de – slapende of inactieve – lokale rekenkamers en rekenkamercommissies. Van de aanbevelingen heb ik met belangstelling kennis genomen. Reeds eerder heb ik aangegeven om over het onderzoek in overleg te willen treden met VNG en IPO. Over de uitkomsten van dat overleg zal ik uw Kamer berichten. Voorop staat dat er op lokaal niveau sprake moet zijn van deugdelijke financiële verantwoording. Het overleg zou gericht moeten zijn op de invulling van deze randvoorwaarde en op de rol die de lokale rekenkamer(commissie) hierbij kan en moet vervullen. Daarbij moeten we naar mijn mening ook aandacht hebben voor de oorzaken van de slapende rekenkamers

¹ http://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/nieuws/burgemeester-moet-slaaprekenkamer-wakker-schudden.9012771.lynkx?utm_source=BB%202013-04-03&utm_medium=link&utm_campaign=nieuws

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 971

Vraag 3 en 4

Deelt u de mening van de NVVR dat gemeenten zonder een (actieve) rekenkamer(funcitie) «op dit punt in strijd handelen met letter en geest van de Gemeentewet»? Zo ja, welke gevolgen kan het handelen in strijd met de Gemeentewet op dit punt krijgen? Zo nee, waarom niet?
Deelt u de mening dat het ontbreken van «politiek draagvlak» voor een lokale rekenkamer(funcitie) geen reden mag zijn om die rekenkamer(funcitie) dan maar niet te activeren? Zo ja, wat kunt u doen om gemeenten waar dit draagvlak ontbreekt aan te zetten tot het activeren van een rekenkamer(funcitie)? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3 en 4

De Gemeentewet bepaalt dat de gemeenteraad een rekenkamer kan instellen. Als geen rekenkamer wordt ingesteld, dient voor de rekenkamerfunctie een rekenkamercommissie in het leven te worden geroepen. Als een rekenkamercommissie niet is toegerust om te kunnen functioneren, is dit niet in overeenstemming met de wet. Gemeenten moeten een rekenkamer hebben. Niet alleen omdat dit in de wet staat, maar omdat het belangrijk is. De rekenkamer vormt een wezenlijk onderdeel van het gemeentelijke bestel. Dat belang wordt versterkt door het proces van de decentralisatie. Dat proces vereist vertrouwen in de gemeentelijke financiële verantwoording. Lokale rekenkamers kunnen en moeten hierbij een belangrijke rol spelen. Uit de evaluaties van de provinciale en gemeentelijke rekenkamers blijkt overigens dat men in het algemeen positief is over hun functioneren. Daar waar gemeenten niet de omvang hebben om een goede rekenkamer te hebben, zal men moeten besluiten tot een gemeenschappelijke rekenkamer. Ik geloof niet in dwang- of sanctiemaatregelen om de rekenkamerverplichting af te dwingen. Gemeenten moeten overtuigd zijn van het belang. Overigens geeft ook de NVRR aan er geen voorstander van te zijn om bij wet een bepaald budget voor de rekenkamer voor te schrijven. Maar de NVVR heeft laten weten daar een taak te zien. Men heeft de gemeenten met een al dan niet tijdelijke inactieve rekenkamer op de hoogte gesteld van de onderzoeksresultaten en hen de nodige ondersteuning aangeboden. Maar ook de VNG zou hier een rol kunnen spelen. De VNG betuigt zich voorstander van het rekenkamerinstrument. Gemeenten zouden volgens de VNG echter zelf moeten kunnen kiezen of zij het inzetten. Naar mijn oordeel zijn de gemeente-financiën te belangrijk voor een vrijblijvende publieke verantwoording.

Vraag 5

Deelt u de mening dat, zeker nu gemeenten ten gevolge van de decentralisaties meer financiële verantwoordelijkheden krijgen, de controle daarop aan belang zou moeten toenemen? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot het feit dat gemeenten de afgelopen jaren minder zijn gaan uitgeven aan rekenkamers? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ik deel deze mening. Zie de beantwoording van de vragen 3 en 4.

Vraag 6

Bent u van plan om het advies van de NVVR op te volgen om de Wet Algemene regels herindeling gemeenten (Arhi) aan te passen «zodat het mogelijk wordt bij gemeentelijke herindeling een daarop toegesneden vorm van rekenkamercontrole mogelijk te maken»? Zo ja, op welke termijn gaat u dit doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Uit het onderzoek blijkt dat ook gemeentelijke herindeling een oorzaak van tijdelijke of permanent inactieve rekenkamers kan zijn. De NVRR is van mening dat juist bij gemeentelijke herindeling een goed functionerende, al dan niet gezamenlijk vormgegeven, rekenkamer een bijdrage kan leveren aan het oordeel over het succes van de herindeling. Deze benadering kan ik volgen. Ook kan ik me voorstellen dat het daarbij een meerwaarde heeft om te komen tot een gezamenlijke rekenkamerfunctie van de bij de herindeling betrokken gemeenten. Maar vooralsnog ben ik er geen voorstander van om hierover verplichtingen op te nemen in de Wet Arhi. Er zijn bij gemeentelijke

herindeling velerlei zaken waarvoor tot harmonisatie moet worden gekomen.
Ik acht het niet wenselijk dit te zeer in regelgeving te willen vervatten.